

## МОТИВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПОКРАЩАННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**ХРОПОТ С.Г.**

*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна*

Сфера науки і освіти належить до тих видів діяльності людини, де під примусом дуже важко досягнути пристойних результатів. Відтак, тут може бути застосована лише добровільна і усвідомлена кропітка праця, а особа, здобуваючи знання і вміння (набуваючи певних компетенцій), має бути вмотивованою, що саме ті знання і вміння допоможуть їй в майбутньому ефективно реалізуватися на ринку праці.

Не вдаючись до глибинного і детального аналізу мотиваційних аспектів, на які ми не можемо здійснювати суттєвий вплив, зупинюся лише на деяких аспектах причинно-наслідкових зв'язків мотиваційного характеру, що можуть бути враховані і реалізовані в межах повноважень окремого ЗВО.

По-перше, рівень середньої освіти тих студентів, що по залишковому принципу вступають до вітчизняних ЗВО, бажає бути кращим, саме тому, вже на стадії відбору (профорієнтаційної роботи) необхідно максимально детально доводити до потенційного студента умови і принципи його майбутнього фаху, з метою виявлення і залучення дійсно зацікавлених.

По-друге, суцільна дигіталізація практично всіх сфер життєдіяльності, потребує докорінної видозміни змісту і методів навчання, практично всі аналогові технології світосприйняття мають бути замінені цифровими, особливо на стадії реалізації теорії на практиці.

По-третє, фахівець з енциклопедичними теоретичними знаннями і невмінням виконувати необхідні виробничі операції навряд чи буде затребуваний на ринку праці, що вимагає реального і повсюдного переходу до компетентнісної системи вищої освіти.

По-четверте, життєві реалії сьогодення диктують необхідність заміни підходів широкопрофільної освіти (всього і потрохи) вузькопрофільною (небагато, але ґрунтовно і досконало). Студент не повинен бути переобтяженим надвеликими масивами знань, проте, в процесі кожного нового етапу навчання (семестр, дисципліна, модуль) він, залежно від уподобань, зобов'язаний оволодіти бодай незначною децицею компетенцій. Це сприятиме (навіть на підсвідомому рівні) формуванню у студента образу переможця, що в свою чергу спонукатиме (мотивуватиме) його до нових звершень. Крім того, вузькопрофільна система освіти формуватиме у

майбутніх фахівців потребу набуття здібностей командної роботи в широкому розумінні цього поняття.

По-п'яте, з метою покращання ефективності навчального процесу та наближення набутих компетенцій до сучасних потреб ринку праці, кожний студент має бути реально інтегрований (не пізніше 3-го курсу) в структури галузевого виробництва (окремий день тижня, чи якийсь період протягом семестру). Крім іншого, це мотивуватиме студента до покращання навчання, оскільки зможе наочно переконатися, що ті знання і вміння, які він опановує, затребувані на ринку праці. Більшість курсового проектування (в ідеалі – всі) та підсумкова кваліфікаційна робота на відповідному рівні мають ґрунтуватися на реальних вихідних даних конкретного виробництва.

По-шосте, критерії оцінювання, в першу чергу самостійної роботи студента, мають базуватися не на підходах *правильно/неправильно* (те, що вчора вважалося правильним, завтра може вважатися хибним і навпаки), а на основі творчих здібностей студента, звісно ж у розумних межах правдоподібності.

Викладене в рівній мірі може застосовуватися як на бакалаврському, так і на магістерському рівні освіти. Проте, магістерський рівень має суттєво відрізнятися від бакалаврського величиною творчої компоненти навчального процесу. Магістерський рівень освіти в основному має базуватися на розвитку творчих здібностей пошуку варіантів наукового вирішення галузевих задач. Не повинно сприйматися як катастрофа непередставлення до захисту магістерської роботи після завершення теоретичного курсу навчання, більш важливо, щоб робота відповідала своєму статусу (доцільно встановити розумний строк, протягом якого студент, в повному обсязі завершивши дослідницьку частину магістерської кваліфікаційної роботи, вправі публічно її захистити).

Неоціненний мотиваційний вклад до покращання якості освіти знаходиться в площині суспільної моралі. Належна оцінка суспільством знань і вмінь фахівця (не лише у фінансовому вимірі, хоч в умовах ринкової економіки це важливий чинник) підвищуватимуть його самооцінку та самоідентифікацію як фахівця відповідної галузі знань і, очевидно, мотивуватимуть його до постійного самовдосконалення, шляхом опанування новоствореними знаннями і вміннями.

За результатами досліджень, фахівці в галузі нейромеджменту констатують, що очікування задоволення в майбутньому значно сильніше мотивує людину аніж досягнення минулого. Відтак, з метою покращання якості навчання, студента необхідно підтримувати в тонусі очікування задоволення від результатів своєї праці та в більш яскравих тонах

наголошувати йому на отримані ним здобутки, а не весь час читати нотатки за недоліки в навчанні.

Результати навчання мають вкладатися в формулу «Я це знаю, вмію, можу».